

Wolfgang Petritsch • Odredište Europa

Za moga sina Nikolu

WOLFGANG PETRITSCH

ODREDIŠTE EUROPA

ESEJI, ČLANCI, KOMENTARI,
INTERVJUI, DOKUMENTI – 2001-2009.

Izbor tekstova i Uvod: Christophe Solioz i Vedran Džihić

Naslov izvornika:

Zielpunkt Europa

Von den Schluchten des Balkan und den Mühlen der Ebene

Izdavač izvornika: *Wieser Verlag*, Klagenfurt/Celovec, 2009.

Copyright © 2009 by *Wieser Verlag*, Klagenfurt/Celovec

The copyright for the translation: © copyright of the translation:

S. Fischer Foundation by order of TRADUKI

Nakladnik *Modo Fac d.o.o.*

Za nakladnika Lovro Rebić

Urednik biblioteke Sead Muhamedagić

Biblioteka *Pro Austriaca* – knjiga II

S njemačkoga preveo i hrvatsko izdanje priredio Sead Muhamedagić

Korektura Jakov Lovrić

Grafička priprema *Modo Fac d.o.o.*

Tisak *Modo Fac d.o.o.*, Zagreb, 2013.

CIP zapis dostupan u računalnome katalogu Nacionalne i sveučilišne knjižnice
u Zagrebu pod brojem 843017

ISBN 978-953-56416-4-3

Objavlivanje ovog djela omogućeno je uz potporu literarne mreže TRADUKI, čiji su članovi Savezno ministarstvo za europske i međunarodne poslove Republike Austrije, Ministarstvo vanjskih poslova Savezne Republike Njemačke, Švicarska zaklada za kulturu Pro Helvetia, KulturKontakt Austria, Goethe-Institut, Javna agencija za knjigo Republike Slovenije JAK, Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Resor za kulturu Vlade Kneževine Liechtenstein, Zaklada za kulturu Liechtenstein i Zaklada S. Fischer.

traduki^T

austrijski | kulturni | forum^{zag}

SUPPORTED BY THE
MAIN SHAREHOLDER OF
VIENNA INSURANCE GROUP

VIG^{VI}
VIENNA INSURANCE GROUP

SADRŽAJ

Predgovor hrvatskom izdanju 9

Christophe Solioz i Vedran Džihic: O novom mjerenju svijeta i o otporu promjeni – Uvod 13

I. Prijelazno doba 1989-2009 – svijet u preokretu 21

Globalizacija, svjetska unutarnja politika i dilema demokracije 23

Prevladati odnedavno uvriježene predodžbe o Istoku i Zapadu 54

II. Muke nizine – politika na Balkanu 83

Etnički sukobi: Povijesni model ili načelo sadašnjosti? 85

Mirovna politika Europske Unije u bivšoj Jugoslaviji 97

Balkan kao izazov za Europu 107

Problematican relacijski trokut. O politici, medijima i ratu na Balkanu 120

Bosna i Hercegovina – pledoaje: ustavna reforma na vlastitu odgovornost 124

Pakt za europeizaciju Bosne i Hercegovine 129

Oblaci Europske Unije na Zapadnom Balkanu 133

III. Budućnost Europske Unije – europeizacija rubova 137

Proširenje Europske Unije – šanse i izazovi 139

Vrijeme prijelazâ u Europi. Nekoliko teza 151

Misli vodilje o europskoj integraciji Jugoistočne Europe 160

Europa između sna i zbilje 179

IV. Politika i građani – počinitelji i žrtve – skice za portrete ...185

Iza zatvorenih vrata – Ivo Andrić	187
Grobar – Testament Slobodana Miloševića	191
Čestitke put kule bjelokosne. Povodom 60. rođendana Petera Handkea	196
Još jednom za Handkea. Usrdna molba	199
Opet se kartaju – o Slavenki Drakulić	202
Zašto nam trebaju monstrumi? Obični ljudi kao ratni zločinci	206
Christine von Kohl: Strast i nada za ljude na Balkanu	226

V. Graditi mostove – osobna promatranja

229

Glinje – djetinjstvo na selu	231
Širina i uskoća. Osobne napomene o mojoj Koruškoj	253
Pogranično područje je tvrd orah	256
Stih kao oružje. Uloga umjetnika u ratu u Jugoslaviji	260
Moji bosanski mostovi	263
Od originala do kopije – i to je razaranje	267
O životu	269
Bosna i Hercegovina: dva mjesta – jedna sudbina	274
Kultura u Centralnoj Europi – šanse i pretpostavke u potrazi za sredinom	279
Popravci ovaj put nisu dostatni. Intervju	289

VI. Dokumenti

293

Unakrsno ispitivanje od strane gosp. Miloševića	295
---	-----

Dodatak	329
---------------	-----

Postskriptum hrvatskom izdanju	331
--------------------------------------	-----

Kazalo osoba	339
--------------------	-----

O autoru i priređivačima	343
--------------------------------	-----

O prevoditelju	345
----------------------	-----

Bibliografija (izbor)	346
-----------------------------	-----